

โลกร้อนกับการนับถอยหลัง ชะตาชีวิตเกษตรกรไทย

ประเทศ

ไทย ลาว อินเดีย และออสเตรเลียตะวันตกและเหนือ
มาเลเซีย พม่า เวียดนาม กัมพูชา ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย
ออสเตรเลียตะวันออกและใต้
จีน
นิวซีแลนด์
สหรัฐอเมริกาตอนเหนือ

การเปลี่ยนแปลง

มากกว่า - 25%
-15 ถึง - 25%
-5 ถึง - 25%
-5 ถึง + 5%
0 ถึง + 5%
+ 5 ถึงมากกว่า 25%

ที่มา: Cline (2007) (Cline, William R., 2007, Global Warming and Agriculture: Impact Estimates by Country (Washington: Center for Global Development and Peterson Institute for International Economics))

หน้าต่างความคิด

● เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย
บ.ธุรกิจบัณฑิต

การอ่อนกำลังลงของพายุไต้ฝุ่น
“หุตูบ” นับเป็นข่าวดีในข่าวร้าย
สำหรับภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ และภาคเหนือของไทย เพราะอย่าง
น้อย ความเสียหายที่เกิดขึ้นจะน้อยลง แต่
การรอดพ้นจากพายุลูกนี้ หรือแม้แต่พายุอีก
หลายต่อหลายลูกที่จะเข้ามาบ้านเราในช่วง 2
ถึง 3 ปี ข้างหน้า ไม่ได้เป็นหลักประกันเลย
ว่าประเทศไทยจะไม่เดือดร้อนจากภาวะโลกร
ร้อน และหากดูแนวโน้มในช่วงครึ่งศตวรรษ
ต่อจากนี้ บอกได้เลยว่า ชะตากรรมของ
ภาคเกษตรและเกษตรกรบ้านเราอยู่ในกลุ่ม
ที่น่าเป็นห่วงที่สุดในโลก ถ้าเป็นคนป่วย
อาการคงเข้าขั้นทรุดเลยทีเดียว
เมื่อวันที่ 27 กันยายนที่ผ่านมา คณะ
กรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ (ไอพีซีซี) ซึ่งเป็นหน่วยงานใน
สังกัดขององค์การสหประชาชาติ ได้เผยแพร่

รายงานฉบับที่ยืนยันว่าอุณหภูมิของพื้นดิน พื้น
น้ำ และอากาศสูงขึ้นจริง แม้ว่าโดยภาพรวม

มาแสดงไว้ในตาราง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

ข่าวร้ายก็คือ **ประเทศไทย ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด** โดยคาดว่าภาวะโลกร้อนจะทำให้ผลผลิตทางการผลิตในภาคเกษตรของเราลดลงไม่น้อยกว่า 25% ประเทศที่ร่วมชะตากรรมกับเราก็คือ ลาว อินдия และภาคตะวันตกและเหนือของออสเตรเลีย ส่วนประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนที่เป็นคู่แข่งด้านสินค้าเกษตรของเรา นอกเหนือจากลาว ล้วนแล้วแต่ได้รับผลกระทบไม่น้อยกว่าเรา

ที่น่าห่วงกว่านั้นก็คือ **ประเทศจีนบางส่วน นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกาตอนเหนือ จะได้รับอานิสงส์จากโลกร้อน ทำให้อากาศอุ่นขึ้นจะสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ดีขึ้นกว่าเดิม** เนื่องจากผลผลิตทางการผลิตจะเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 5 ถึง 25% ลำพังพื้นที่ของจีนที่จะเพาะปลูกได้ดีขึ้นเพียงประเทศเดียว ก็มากกว่าพื้นที่ของประเทศไทยทั้งหมดถึงสองเท่า ถ้าวรวมพื้นที่ของสหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์เข้าไปด้วย พื้นที่ซึ่งประโยชน์จากโลกร้อนในสามประเทศรวมกัน มีขนาดมากกว่าพื้นที่ทั้งหมดของประเทศไทยประมาณ 5 ถึง 6 เท่า

ถ้าการคาดการณ์นี้ถูกต้อง จีน นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา จะมีผลผลิตสินค้าเกษตรออก

สู่ตลาดโลกมากขึ้น ในขณะที่ส่วนแบ่งตลาดของไทยลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของ

เกษตรกรไทยตามไปด้วย เพราะหากใช้ตัวเลข -25% มาเป็นฐานในการคิด คูณกับผลสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2554 ที่จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งพบว่าครัวเรือนภาคเกษตรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีรายได้ต่อครัวเรือนประมาณ 20,378 บาท โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ แต่ละปี รายได้ของเกษตรกรจะลดลงปีละ 1,200 บาทต่อครัวเรือน แสดงว่าเกษตรกรจะจนลงทุกปี หากรัฐบาลจะเข้าไปคุ้มครองปกป้อง ก็จะเป็นการสร้างภาระทางการคลังระยะยาวแบบไม่รู้จบจวบจักสิ้น

ทางออกที่ดีที่สุด คือ การปรับตัวระยะยาว ทั้งในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของภาวะอากาศ ด้วยการปลูกพืชที่หลากหลาย การพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ที่ทนร้อนทนแล้งได้มากขึ้น การทำประกันภัยพืชผลควบคู่ไปกับการปรับปรุงแนวทางการทำเกษตรโดยใช้การบริหารจัดการแบบมีอาชีพการยกระดับคุณภาพชีวิตและระดับการศึกษาของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

แม้ว่าเวลา 50 ถึง 60 ปีอาจจะดูเหมือนนาน แต่หากมีผู้คิดวันประกันพรุ่ง วันนั้นจะต้องมาถึงเข้าจนได้ และเมื่อวันนั้นมาถึงโดยที่เราไม่ได้ทำอะไร จะมานั่งเสียใจก็ช่วยอะไรไม่ได้แล้ว